

Prima instanță: Judecătoria Leova (jud. S. Gurițanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. T. Dimitriadi, N. Veleva, E. Dvurecenshii)

ÎNCHEIERE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători:

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Iurie Ostafi,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Granici împotriva Iurie Ostafi cu privire la încasarea prejudiciului material, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2016 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La data de 02 martie 2016, Silvia Granici a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurie Ostafi solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 1522, 40 lei cu titlu de cheltuieli pentru transport, încasarea prejudiciului material în mărime de 7300 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la data de 15 iulie 2013, ora 21:50-22:00, aflându-se la volanul automobilului de model „BMW” s-a parcat în fața marketului „Universcom”, amplasat pe str.Independenței, or. Leova. În automobil era mama sa Maria Briciag și copiii săi minori. După ce s-a parcat, în spate s-a oprit un microbuz de culoare albastră, condus de Iurie Ostafi și a început să claxoneze, apoi a trecut pe lângă ea și s-a parcat.

Menționează că, pârâtul s-a coborât din microbuz și a început să o insulte, să o înjure. Iurie Ostafi a continuat să o înjure, să o insulte și în market, la care, ea a spus că va chema poliția.

La data de 17 iulie 2013 a depus cerere la Inspectoratul de Poliție Leova și la Procuratura rl Leova.

Conform ordonanței din 09 august 2013 al Procuraturii Leova, Iurie Ostafi a fost recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod contravențional și i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul a 600 lei.

Pârâtul a contestat ordonanța Procuraturii Leova și conform hotărârii din 03 decembrie 2014 a Judecătoria Leova, devenită irevocabilă la data de 19 decembrie 2014, s-a constatat că Iurie Ostafi a săvârșit contravenția și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art.69 alin.(l) Cod contravențional, dar a fost încetat procesul contravențional din motiv expirării termenului de prescripție.

Sușține reclamanta că, în rezultatul acțiunilor nelegitime ale lui Iurie Ostafi, a suportat cheltuieli de transport, pentru deplasările sale și a avocatului său din or. Cahul în or. Leova de 11 ori (07 octombrie 2013, 24 decembrie 2013, 24 februarie 2014, 13 martie 2014, 13 iunie 2014, 03 iulie 2014, 01 octombrie 2014, 21 octombrie 2014, 17 noiembrie 2014, 26 noiembrie 2014, 03 decembrie 2014) pentru a participa la examinarea cauzei, iar costul pentru deplasare a unei persoane Cahul-Leova într-o direcție costă 34,60 lei. Suma totală a prejudiciului material ce ține de cheltuielile de transport constituie 1522,40 lei.

Menționează că, în rezultatul acțiunilor nelegitime ale lui Iurie Ostafi a fost nevoită să încheie contract de asistență juridică cu un avocat, apelând la serviciile avocatului Andrei Boghian. În acest sens, pentru asistența juridică acordată, a suportat cheltuieli în mărime a câte 600 lei pentru fiecare ședință la Judecătoria Leova și 700 lei la Curtea de Apel Cahul, în total suportând cheltuieli în sumă de 7300 lei.

Declară că, în rezultatul acțiunilor nelegitime ale lui Iurie Ostafi a suportat prejudiciul moral pe care îl estimează la suma de 50000 lei, exprimat prin suferințe psihice, emoții negative, a fost înjosită în public, în fața mamei sale și copiilor săi. A fost înjosită în fața societății, prietenelor, rudelor. Ca rezultat al comportamentului pârâtului au fost speriați și stresați copii săi minori prezenți la incident, deoarece pârâtul se adresa față de ea cu cuvinte necenzurate. Astfel, a fost umilită, lezată demnitatea atât a sa, cât și a copiilor săi. A avut nopți nedormite, retrăieli, ceea ce continuă și până în prezent.

Prin hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoria Leova s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Granici și s-a încasat de la Iurie Ostafi în beneficiul Silviei Granici prejudiciul moral în mărime de 5000 lei, cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei contravenționale în mărime de 7300 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul examinării prezentei cauze civile în mărime de 3000 lei; în rest acțiunea a fost respinsă; s-a încasat de la Iurie Ostafi taxa de stat în mărime de 100 lei în beneficiul statului.

Prin decizia din 22 septembrie 2016 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul depus de Iurie Ostafi; s-a admis apelul depus de Silvia Granici; s-a casat parțial hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoria Leova în partea respingerii pretenției ce ține de încasarea prejudiciului material (cheltuieli de transport) și s-a emis o hotărâre nouă în acest sens, prin care s-a încasat de la Iurie Ostafi în beneficiul Silviei Granici prejudiciul material în mărime de 1522, 40 lei; în rest hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoria Leova s-a menținut.

La data de 11 noiembrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.130), Iurie Ostafi a declarat recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2016 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii din 22 iunie 2016 a Judecătoria Leova și pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie dispusă scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului s-a invocat că deciziile instanțelor ierarhic inferioare sunt ilegale, ca fiind emise în urma interpretării eronate a normelor de drept material de către instanța de apel și neaplicării normelor de drept material incidente speței de către prima instanță, impunându-se casarea acestora, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii depuse de reclamantă.

Indică că, instanța de apel a interpretat eronat legea, deoarece cu toate că instanța de apel a reținut că Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 prevede calea prealabilă în procedura de examinare a cauzelor cu privire la defăimare și în cauzele cu privire la apărarea vieții private și de familie, însă această normă nu este aplicabilă speței date, deoarece legea nu prevede procedura de repararea a prejudiciului cauzat prin injurie, pentru care nu este prevăzut expres necesitatea adresării cu o cerere prealabilă.

În acest sens indică recurentul că prevederile art. art. 2, 14 alin.(1), art. 15 alin.(1), (2), 17 alin.(1) al Legii privind libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, definesc noțiunile de „injurie” și „scuze” și stabilesc termenul de prescripție pentru adresarea cererii prealabile în caz de defăimare a persoanei.

Remarcă că, reclamanta Silvia Granici menționează că pe data de 15 iulie 2013 a fost înjurată. Astfel, în termen de 20 de zile, din momentul adresării pretensei injurii, reclamanta nu s-a adresat cu o cerere prealabilă pentru exprimarea scuzelor și repararea prejudiciului cauzat, în condițiile art. 15 al Legii privind libertatea de exprimare. Or, această lege instituie o procedură specială privind cazurile de reparare a prejudiciului cauzat prin injurie, inclusiv și condiția respectării procedurii prealabile obligatorii conform acestei legi. Având în vedere nerespectarea procedurii prealabile, în opinia sa, prima instanță a pus greșit pe rol pricina civilă vizată, contrar art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă. Conform hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție, instanțele au fost atenționate că admiterea acțiunii cu privire la defăimare poate fi numai în cazul când vor fi întrunite condițiile din art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea privind libertatea de exprimare și că procedura în acțiunile cu privire la defăimare, cu privire la apărarea vieții private și de familie în care este cunoscut pîrîtul, cuprinde două faze: procedura prealabilă și procedura contencioasă în fața instanței de judecată competente. Faza prealabilă este obligatorie. Nerespectarea procedurii prealabile constituie temei de restituire a cererii de chemare în judecată în conformitate cu art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, iar dacă cererea a fost primită, instanța în temeiul art. 267 lit. a) Cod de procedură civilă, scoate cererea de pe rol.

Consideră că, prima instanță a ignorat în totalitate prevederile Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare, care urmau a fi aplicate speței în mod imperios.

Opinează că, instanța de apel a interpretat eronat prevederile Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 privind libertatea de exprimare, prevederi aplicabile inclusiv și în cazurile vizând injuria.

Precizează că, dacă prima instanță ar fi aplicat normele citate supra, care erau obligatorii în speță, ar fi dus la restituirea cererii de chemare în judecată ori la scoaterea acesteia de pe rol și/sau la scoaterea de pe rol a cererii depuse de reclamantă, la examinarea pricinii civile în apel în cazul în care instanța de apel ar fi interpretat corect normele de drept material vizate, or, ignorarea acestor rigori a dus practic la soluționarea greșită a pricinii civile vizate în primă instanță și în apel.

Invocă că, hotărârile instanțelor ierarhic inferioare instituie o ingerință ilegală în dreptul său de proprietate. În contextul prevederilor art. 1 § 1 al Protocolului adițional 1 la CEDO, art. 127 al Constituției al Republicii Moldova, art. 316 Cod civil, are dreptul la ocrotirea contra unei ingerințe ilegale în dreptul său de

proprietate, or, având în vedere conținutul deciziei și hotărârii atacate, practic este privat de banii pe care instanța de judecată i-a încasat greșit de la el- recurentul în beneficiul reclamantei.

Consideră că, era de competența instanței de apel, dar și a primei instanțe de a asigura respectarea dreptului său de proprietate (cauza SRL “Dacia” contra Moldovei, hotărârea din 18 martie 2008, §53-66; cauza Luntre și alții contra Moldovei, hotărârea din 15 iunie 2004, §37-42; cauza Avramenko contra Moldovei, hotărârea din 6 februarie 2007, § 47, 48).

Relevă că, CtEDO în cauza Brumărescu vs România a reținut în mod clar că: “O privare de proprietate se poate justifica numai atunci când a fost demonstrat că ea a intervenit din motive de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege.”

În speță, indică că contrar “așteptării legitime” de care dispune ca proprietar al banilor încasasați de prima instanță, instanța de judecată a admis greșit acțiunea reclamantei, iar instanța de apel a tolerat aceste ilegalități, ignorând faptic rigorile art. 1 § 1 al Protocolului adițional 1 al CEDO.

Declară că, erorile menționate impun casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii depuse de reclamantă.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Cahul a fost adoptată la 22 septembrie 2016, iar Iurie Ostafi a declarat recurs la data de 11 noiembrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.130), ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iurie Ostafi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iurie Ostafi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Iurie Ostafi.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iurie Ostafi împotriva deciziei din 22 septembrie 2016 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală